

इयत्ता १२ वी अर्थशास्त्र

क्षमता विधाने

- सूक्ष्म अर्थशास्त्र आणि स्थूल अर्थशास्त्राचे विषय विवेचन करतो.
- सूक्ष्म अर्थशास्त्र आणि स्थूल अर्थशास्त्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करतो.
- सूक्ष्म अर्थशास्त्र आणि स्थूल अर्थशास्त्राचे व्यवहारातील महत्त्व स्पष्ट करतो.
- एकूण उपयोगिता व सीमान्त उपयोगितेची संकल्पना स्पष्ट करतो.
- घटत्या सीमान्त उपयोगितेचा सिद्धान्त तक्ता व आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करतो.
- क्रमवाचक उपयोगिता दृष्टिकोनाचे मूल्यमापन करतो.
- मागणीच्या संकल्पनेची व्याख्या सांगतो.
- मागणीचा नियम तक्ता व मागणीवक्राच्या साहाय्याने स्पष्ट करतो.
- किंमत लवचिकता, उत्पन्न लवचिकता व छेदक लवचिकता यांच्या व्याख्या सांगतो.
- किंमत लवचिकतेचे प्रकार योग्य उदाहरणांच्या साहाय्याने विशद करतो.
- संख्यात्मक कौशल्यांचा वापर करून मागणीच्या लवचिकतेचे मापन करतो.
- 'पुरवठा' या संकल्पनेची व्याख्या सांगतो.
- पुरवठ्याचा नियम तक्ता व पुरवठा वक्राच्या माध्यमातून स्पष्ट करतो.
- प्राप्ती व खर्चाच्या विविध संकल्पनांच्या व्याख्या सांगतो व त्यांचे मापन करतो.
- 'बाजार' या संकल्पनेची व्याख्या सांगतो.
- पूर्ण स्पर्धा, मक्तेदारी, अल्पजनाधिकार व मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा या बाजाराच्या प्रकारांची व्याख्या सांगतो.
- विविध बाजार प्रकारांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करतो.
- 'समतोल किंमत' ही संकल्पना उदाहरणांसह स्पष्ट करतो.
- 'निर्देशांक' या संकल्पनेची व्याख्या सांगतो व त्यांची वैशिष्ट्ये अभ्यासतो.
- साधा निर्देशांक आणि भारान्वित निर्देशांक यांमधील फरक स्पष्ट करतो.
- निर्देशांक रचनेच्या पद्धती स्पष्ट करतो.
- संख्यात्मक कौशल्यांचा वापर करून साधा व भारान्वित निर्देशांकाचे मापन करतो.
- राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या सांगतो.
- स्थूल देशांतर्गत उत्पादन, स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन, निव्वळ देशांतर्गत उत्पादन व निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन या संकल्पनांच्या व्याख्या सांगतो.
- राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या उत्पादन, उत्पन्न व खर्च पद्धती स्पष्ट करतो.
- सार्वजनिक वित्तव्यवहाराच्या रचनेचे परिक्षण करतो.
- सार्वजनिक उत्पन्न, सार्वजनिक खर्च आणि सार्वजनिक कर्ज यांची व्याख्या सांगतो.
- सार्वजनिक खर्चाच्या कर आणि करेत्तर स्रोतांचे विश्लेषण करतो.
- भारतातील वाढत्या सार्वजनिक खर्चाचे परीक्षण करतो.
- राजवित्तीय धोरण व अंदाजपत्रक यांच्या व्याख्या सांगतो.
- 'वित्तीय बाजार' या संकल्पनेचा अर्थ व वर्गीकरण स्पष्ट करतो.
- भारतातील नाणेबाजार व भांडवल बाजारांच्या रचनेचे स्पष्टीकरण करतो.
- 'व्यापारी बँक आणि मध्यवर्ती बँक' संकल्पना स्पष्ट करतो.
- भारतातील व्यापारी बँक आणि मध्यवर्ती बँकेची कार्ये स्पष्ट करतो.
- भारतातील नाणेबाजार आणि भांडवल बाजाराची भूमिका आणि समस्यांचे परीक्षण करतो.
- भारतातील नाणेबाजार आणि भांडवल बाजारातील सुधारणा स्पष्ट करतो.
- भारतातील विदेशी व्यापाराची भूमिका स्पष्ट करतो.
- भारताच्या विदेशी व्यापाराची संरचना व दिशा स्पष्ट करतो.
- व्यवहारतोल आणि व्यापारतोल या संकल्पनांच्या व्याख्या सांगतो.

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठक्रमांक	अपेक्षित/संभाव्य तासिका
१.	सूक्ष्म आणि स्थूल अर्थशास्त्राचा परिचय	१-७	१०
२.	उपयोगिता विश्लेषण	८-१६	१०
३.अ	मागणीचे विश्लेषण	१७-२६	१०
३.ब	मागणीची लवचिकता	२७-३६	१०
४.	पुरवठा विश्लेषण	३७-४५	१२
५.	बाजाराचे प्रकार	४६-५२	१०
६.	निर्देशांक	५३-६०	१०
७.	राष्ट्रीय उत्पन्न	६१-६९	१६
८.	भारतातील सार्वजनिक वित्तव्यवहार	७०-८९	१६
९.	भारतातील नाणेबाजार आणि भांडवलबाजार	८०-९०	१६
१०.	भारताचा विदेशी व्यापार	९१-९६	१०
—	<ul style="list-style-type: none"> • अर्थशास्त्रीय संज्ञांचे परिशिष्ट • संक्षिप्त रूपांची यादी • संदर्भ सूची, महत्त्वाची संकेतस्थळे/दुवे 	९९-१०४	एकूण : १३०

DISCLAIMER Note : All attempts have been made to contact copy righters (©) but we have not heard from them. We will be pleased to acknowledge the copy right holder (s) in our next edition if we learn from them.

मुखपृष्ठ : इयत्ता अकरावीतून विद्यार्थी आता बारावीला आलेले आहेत. 'अर्थशास्त्र' हा स्वतंत्र विषय म्हणून ते अभ्यासणार आहेत. मुखपृष्ठावर पाठ्यपुस्तकात चर्चिलेल्या विविध आर्थिक संकल्पनांच्या दृश्य प्रतिमांचे सादरीकरण केलेले आहे.

मलपृष्ठ : विविध आर्थिक कृती आणि विविध वित्तीय संस्थांचे चिन्हात्मक सादरीकरण केलेले आहे.